

NTFR 2022/398

Winst

Ontwikkelen lesmateriaal brengt te weinig ondernemersrisico voor ondernemerschap*Rechtbank Zeeland-West-Brabant 24 december 2021, 20/7741**ECLI:NL:RBZWB:2021:6650**Belastingjaar/tijdvak: 2015**Wetsartikelen: Art. 3.2, Wet IB 2001***Samenvatting**

Belanghebbende werkt in loondienst bij een ROC. Daarnaast drijft belanghebbende een onderneming in de vorm van een eenmanszaak. De werkzaamheden bestaan uit het bouwen van websites en het ontwikkelen van lesmateriaal voor de beroepsopleiding tot applicatieontwikkelaar. Het lesmateriaal bestaat uit een vierdelige boekenserie, met daarbij een virtuele machine en uitwerkingen van voorbeelden en opdrachten. In 2015 heeft belanghebbende een voorschot van € 1.000 gekregen van de uitgeverij die de boeken uitgeeft. De fiscale winst bedroeg in 2015 € 23. In geschil is of deze activiteiten gekwalificeerd kunnen worden als winst uit onderneming. De inspecteur heeft de inkomsten aangemerkt als resultaat uit overige werkzaamheden. Rechtbank Zeeland-West-Brabant (24 december 2021, nr. 20/7741) verwerpt de stelling van de inspecteur dat bij de beoordeling van het ondernemerschap het bouwen van websites en het ontwikkelen van lesmateriaal als afzonderlijke activiteiten moeten worden beschouwd. Daarnaast wordt de stelling van de inspecteur dat uitsluitend sprake is van het productief maken van een auteursrecht verworpen en dat deze werkzaamheden altijd gekwalificeerd dienen te worden als resultaat uit overige werkzaamheid. Belanghebbende probeert scholen enthousiast te maken voor zijn lesmethode en op die manier de boeken te verkopen. Het is dus meer dan alleen het productief maken van een auteursrecht.

Toch is er geen sprake van winst uit onderneming, aldus de rechtbank. Niet is gebleken dat belanghebbende in 2015 meer dan één opdrachtgever had en dat de winst significant is gestegen. Ook is niets gebleken van significante risico's. Het ondernemersrisico is feitelijk beperkt tot het risico dat niemand het lesmateriaal afneemt en belanghebbende dus geen royalty's ontvangt. Dit risico is onvoldoende om van ondernemersrisico te spreken. Er is, ook in het spraakgebruik, veeleer sprake van een nevenactiviteit naast zijn 36-urige baan.

(Beroep ongegrond.)

COMMENTAAR**MOLENAAR¹***Aanleiding*

De zelfstandigenaftrek (en de startersaftrek) zal wel de aanleiding zijn geweest dat de inspecteur vragen stelde over deze aangifte, want de winst was € 23 (en de omzet € 1.000), terwijl belanghebbende tevens ruim € 53.207 salaris uit een dienst-

1 Dr. D. Molenaar is werkzaam bij All Arts Belastingadviseurs en onderzoeker bij de vakgroep Fiscaal recht van de Erasmus Universiteit Rotterdam.

betrekking verdiende. Daar wilde de Belastingdienst logischerwijs meer over weten.

Aan de voorwaarden voor de zelfstandigenaftrek had de belanghebbende zeer waarschijnlijk niet voldaan, want dan had hij niet alleen meer dan 1.225 uur in het jaar aan zijn onderneming moeten besteden, maar dat hadden ook meer uren moeten zijn dan die voor de dienstbetrekking werden gewerkt. Bij 36 uur per week is dat, rekening houdend met vrije dagen, al snel ten minste 1.500 uur per jaar.

Klein belang

Dus gaat het hoofddeel van deze zaak nog slechts om de MKB-winstvrijstelling van 14% over de winst van € 23 = € 3 belasting.

Tijd en risico's

Op de beoordeling van de rechtbank dat er geen sprake is van winst uit onderneming valt wel wat af te dingen. Het schrijven van vier boeken, het ontwikkelen van een virtuele machine en meer wordt door de rechtbank nogal gebagatelliseerd, want dat zal echt veel tijd hebben gekost. De opmerking dat je naast een baan van 36 uur per week weinig tijd over hebt, is zelfs onzin, want je kunt dan zeker nog net zo'n aantal uren besteden aan andere werkzaamheden, of dat nu zelfstandig ondernemerschap is, vrijwilligerswerk, klussen aan een huis of het verlenen van mantelzorg. En die tijd zal deze belanghebbende ook wel besteed moeten hebben om tot vier boeken en een virtuele machine gekomen te zijn, naast het leggen van contacten met uitgevers om de boeken op de markt te krijgen en het promoten daarvan.

Ook met de risico's gaat de rechtbank te gemakkelijk om, want natuurlijk loopt een zelfstandig beroepsbeoefenaar als een auteur nauwelijks aansprakelijkheidsrisico's, maar het gaat hierbij vooral om het ondernemersrisico dat al het bloed, zweet en tranen van het schrijven maar weinig opbrengst gaat opleveren. En het bewijs van dat risico zie je hier wel terug met het lage voorschot van de uitgever.

Productief maken van auteursrecht

Gelukkig vindt de rechtbank wel dat het hier om meer gaat dan alleen het productief maken van auteursrecht, waardoor het wel winst uit onderneming zou kunnen zijn. De inspecteur vond dat dit altijd tot resultaat uit overige werkzaamheden zou moeten leiden, maar hij vergist zich, want dat is slechts het geval bij het passief toekijken hoe een bestaand auteursrecht opbrengsten oplevert, waarmee wordt voorkomen dat het box 3-vermogen zou zijn. Deze belanghebbende had veel moeite gestoken in het schrijven van de vier boeken, had een uitgever gevonden en maakte vervolgens reclame voor zijn boeken, waardoor het een zeer actieve bezigheid was en dus resultaat uit overige werkzaamheden zou kunnen overstijgen.

Slot

Jammer voor deze auteur, maar het feitelijke belang is gelukkig erg klein. Ik kan me echter wel voorstellen dat hij zich miskend zal voelen door de Belastingdienst en de rechtbank dat zijn inspanningen worden weggezet als eenvoudige bijverdiensten.

Brondocumenten

- [Rechtbank Zeeland-West-Brabant 24 december 2021, nr. 20/7741](#)

[Bekijk het artikel online voor extra informatie](#)